

Ainevaldkond „Kunstiained”

Sisukord

X klass –muusikaõpetus.....	3
XI klass – muusikaõpetus.....	9
XII klass – muusikaõpetus.....	16
X – XII klass – kunstiajalugu	24

X klass –muusikaõpetus

Õppe-eesmärgid

Gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) *väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;*
- 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;
- 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi;
- 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

Muusika õpetamisega gümnaasiumiastmes taotletakse tasakaalustatud isiksuse eetilis-esteetiliste väärtushinnangute kujundamist ning tunde- ja mõttemaailma rikastamist. Olulisel kohal on musitseerimine: õpilase isikliku suhte teadvustamine ja süvendamine muusikaga – laulmise ja pillimänguga, omaloominguliste katsetuste julgustamine ning toetamine põhikoolis omandatud muusikalist kirjaoskust rakendades. Eriliselt tähtsustatakse ja teadvustatakse ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni. Lähtudes Eesti muusikatradsioonidest ja toetades elukestva muusikaharrastuse teket, on soovitatav planeerida tunniplaani ka koorilaulutunnid ning arvestada seda õpetaja põhikoormuse määramisel.

Erinevate ajastute muusika kuulamise kaudu kujundatakse teadlikku ja kriitiliselt mõtlevat muusikakuulajat ning kontserdikülastajat. Muusikat kuulates ja muusikaloos tutvustatakse eri ajastute väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning arutletakse nende üle.

Kontserdielu elavdamise seisukohalt on otstarbekas koostöö kohaliku muusikakooliga, samuti külalisesinejate kutsumine kooli ja oma õpilastele esinemisvõimaluste pakkumine. Õpilaste silmaringi avardavad ja muusikalist maitset kujundavad õppekäigud kontsertidele, teatritesse ning muusikaga seotud paikadesse: muuseumidesse, stuudiotesse, kõrgkoolidesse jms.

Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilase kujunemist aktiivseks ning iseseisvaks õppijaks, kes arvestab kaaslast ning väärtustab koostööd;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid infotehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: õppekäigud kontsertidele, teatritesse, muuseumidesse, stuudiosse, muusikakoolidesse, looduskeskkonda, näitustele, raamatukogudesse jne;
- 7) kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat;
- 8) planeeritakse tunniplaani osana koorilaulutunnid;
- 9) leitakse võimalusi tunniväliste muusikaringide tegevuseks (solistid, ansamblid, orkestrid jm);
- 10) arvestatakse võimalusel õpilaste valikutega/ettepanekutega õppetöö kavandamisel ning kaasatakse õpilasi erinevate ürituste korraldamisel.

Gümnaasiumi õppetegevused on:

- 1) ühe- ja mitmehäälne laulmine;
- 2) vokaalsete võimete kujundamine;
- 3) muusika kuulamine, vestlused/arutelu ja kirjalikud tööd muusikast;
- 4) teadmiste ja muusikalise kirjaoskuse rakendamine musitseerimisel ja muusika kuulamisel;
- 5) iseseisva muusikalise eneseväljenduse ja esinemisoskuse toetamine ning soodustamine;
- 6) pillimängu rakendamine musitseerides;
- 7) õppekäigud (sh virtuaalsed).

Gümnaasiumis pööratakse tähelepanu individuaalsete oskuste arendamisele, isikupärase mõtlemise süvendamisele ning õpilaste sotsiaalsete oskuste rakendamisele muusikalistes tegevustes, kasutades mitmekesiseid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis **lauldakse** nii ühe- kui ka mitmehäälselt (ühislaul), koolikooris kolme- või neljahäälselt. Rakendatakse põhikoolis õpitud **pillimänguoskusi** (Orffi instrumentarium, plokkflööti, 6-keelne väikekannel, akustiline kitarr) ning avardatakse musitseerimisvõimalusi nii individuaalselt kui ka erinevates pillikoosseisudes. **Muusikalise omaloomingu** puhul innustatakse õpilasi loomingulisi ideid ellu viies kasutama nii traditsioonilisi kui ka erinevaid multimeedia vahendeid. **Muusikat kuulates** tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse väljendamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes teadmistele ja muusika oskussõnavarale. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm) kujundatakse õpilaste isikupärast esinemisostkust ja ettevõtlikkust tegevusi planeerides ning korraldades. Silmaringi ja teadmiste avardamiseks käiakse kontsertidel, muusikaetendustel ja õppekäikudel, mida võimalusel seostatakse kursuse teemadega.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: musitseerimist (laulmist, pillimängu, omaloomingut), muusika kuulamist ja muusikalugu, väljendusostkust kirjalikes ja suulistes aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja –käikudel. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esnidamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana ning arvestatakse koondhindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse küll numbriliste hinnetega, kuid eriti loovülesannete puhul ning musitseerimisel kasutatakse ka suulist hinnangut. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Õpitulemused

Gümnaasiumi õpitulemused kajastavad õpilase rahuldavat saavutust.

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) *on omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks; osaleb võimalusel koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;*
- 2) *rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; oskab kuulata ja arvestada kaaslasi;*
- 3) *on omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ning oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga;*
- 4) *teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusjooni, olulisemaid žanreid ja vorme ning oskab neid omavahel võrrelda;*
- 5) *väljendab kuuldud muusika kohta oma arvamust ning võrdleb, analüüsib ja argumenteerib, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;*
- 6) *oskab leida muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest; oskab koostada referaate, kirjutada esseesid, kontserdiarvustusi, uurimistöid muusikast, kasutades nüüdisaegseid infotehnoloogia võimalusi;*
- 7) *on tutvunud autorikaitse seadustega ning teadvustab intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi;*
- 8) *on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni.*

Gümnaasiumi õppeprotsessi kirjeldus

Kadi Härma, Jaanus Kann, Inge Raudsepp, Anu Sepp, Karolina Sepp, Liivi Urbel

Õpitulemused	Õppesisu	Metoodilised soovitused	Soovitused hindamiseks
MUSITSEERIMINE	Musitseerimine on regulaarne ning järjepidev, moodustades kursuse mahust vähemalt 30%.	Võimalusel toetutakse muusikalisele kirjaoskusele.	Eelistatakse suulist hinnangut.
- On omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks; - rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; oskab kuulata ja arvestada kaaslast; - on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku	Laulmine - Hääle arendamine (diktsioon, hingamine, hääle kõlatugevus, väljenduslikkus); - interpreteteerimine (fraseerimine, teksti mõtte esiletoomine, erinevad võimalused laulude tõlgendamisel, stiilile vastavus); - muusikalise kuulmise arendamine (lauldakse ka vähese ulatusega ning lihtsamaid meloodiaid, eesmärgiga saavutada unisoon; mitmehäälsuse rakendamine); - kultuuritraditsioonide jätkamine (rahvalikud ja isamaalised laulud, rahvalaulud, klassikalised Pillimäng Laulude saatmine või muusikalugu illustreerivate muusikanäidete esitamine.	Diferentseeritud lähenemine: kõikide õpilaste vokaalseid võimeid ja oskusi rakendatakse maksimaalselt. Töötatakse nii ühiselt, rühmades kui ka individuaalselt. Õpilastele pakutakse tunnis esinemisvõimalust, arvestades nende oskuste ja võimetega. Laulude valikul arvestatakse muuhulgas ka õpilaste soovide, laulu päevakohasuse ning võimalusega tekitada arutelu laulu sisu ja sõnumi üle. Rakendatakse muusikakoolis või iseseisvalt instrumente õppivaid õpilasi, võimalusel ka teisi soovijaid. Individuaalne ja rühmatöö.	Positiivse arengu korral suuline tunnustus. Mahukamad ja silmapaistvamad tööd mõjutavad kursusehinnet

<i>kultuuritraditsiooni.</i>	Omalooming Improvisatsiooniline töö, kodus ettevalmistatud tööd.	Kaasmängud laulmisele ja muusika kuulamisele. Individuaalne ja rühmatöö.	positiivselt.
• Osaleb võimalusel koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;	Osalemine kooli muusikaelus Vastavalt võimalustele (solistid, koorid, ansamblid, orkestrid). Esinemine kooli aktustel ja kontsertidel.	Õpetaja püüab leida võimalikult paljudele õpilastele tunnivälist muusikalist rakendust	Kui õpilane on andnud oma panuse kooli muusikaelu edendamise jaoks, arvestatakse seda kursusehinde määramisel.
MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU	Õpilane tutvub erinevate ajastute ja stiilide kultuuriloolise taustaga, nende iseloomulikemate väljendusvahendite, žanride ja tuntumate heliteostega. Püüab neid omavahel võrrelda ning avaldab nende kohta oma põhjendatud arvamust.	Muusika kuulamisel valib õpetaja kvaliteetse esituse ning tutvustab ka teose esitajat. Arvestatakse autorikaitse nõudmistega. Tutvustatakse teose autori elulugu, kui see on vajalik käsitletava teose mõistmiseks. Muusikaloo käsitlemisel keskendutakse ajastu ja žanri iseloomulikumatele tunnustele. Osade muusikalugu illustreerivate teostega tutvutakse musitseerimise teel.	Kontrolltööd, tunnikontrollid, kuulamisseminarid, esseed, arvustused, rühmatööd, ettekanded.

XI klass – muusikaõpetus

Vabariigi Valitsuse 06. jaanuari 2011.a. määruse nr 2 “Gümnaasiumi riiklik õppekava” lisa 6, “Muusika ainekava”.

Õppe-eesmärgid

Gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;
- 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;
- 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi;
- 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

Muusika õpetamisega gümnaasiumiastmes taotletakse tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujundamist ning tunde- ja mõttemaailma rikastamist. Olulisel kohal on musitseerimine: õpilase isikliku suhte teadvustamine ja süvendamine muusikaga – laulmise ja pillimänguga, omaloominguliste katsetuste julgustamine ning toetamine põhikoolis omandatud muusikalist kirjaoskust rakendades. Eriliselt tähtsustatakse ja teadvustatakse ühislaulmist kui

rahvuslikku kultuuritraditsiooni. Lähtudes Eesti muusikatradsioonidest ja toetades elukestva muusikaharrastuse teket, on soovitatav planeerida tunniplaani ka koorilaulutunnid ning arvestada seda õpetaja põhikoormuse määramisel.

Erinevate ajastute muusika kuulamise kaudu kujundatakse teadlikku ja kriitiliselt mõtlevat muusikakuulajat ning kontserdikülastajat. Muusikat kuulates ja muusikaloos tutvustatakse eri ajastute väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning arutletakse nende üle.

Kontserdielu elavdamise seisukohalt on otstarbekas koostöö kohaliku muusikakooliga, samuti külalisesinejate kutsumine kooli ja oma õpilastele esinemisvõimaluste pakkumine. Õpilaste silmaringi avardavad ja muusikalist maitset kujundavad õppekäigud kontsertidele, teatritesse ning muusikaga seotud paikadesse: muuseumidesse, stuudiosse, kõrgkoolidesse jms.

Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilase kujunemist aktiivseks ning iseseisvaks õppijaks, kes arvestab kaaslast ning väärtustab koostööd;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid infotehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;

- 6) laiendatakse õpikeskkonda: õppekäigud kontsertidele, teatritesse, muuseumidesse, stuudiosse, muusikakoolidesse, looduskeskkonda, näitustele, raamatukogudesse jne;
- 7) kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat;
- 8) planeeritakse tunniplaani osana koorilaulutunnid;
- 9) leitakse võimalusi tunniväliste muusikaringide tegevuseks (solistid, ansamblid, orkestrid jm);
- 11) arvestatakse võimalusel õpilaste valikutega/ettepanekutega õppetöö kavandamisel ning kaasatakse õpilasi erinevate ürituste korraldamisel.

Gümnaasiumi õppetegevused on:

- 1) ühe- ja mitmehäälnelaulmine;
- 2) vokaalsete võimete kujundamine;
- 3) muusika kuulamine, vestlused/arutelu ja kirjalikud tööd muusikast;
- 4) teadmiste ja muusikalise kirjaoskuse rakendamine musitseerimisel ja muusika kuulamisel;
- 5) iseseisva muusikalise eneseväljenduse ja esinemisoskuse toetamine ning soodustamine;
- 6) pillimängu rakendamine musitseerides;
- 7) õppekäigud (sh virtuaalsed).

Gümnaasiumis pööratakse tähelepanu individuaalsete oskuste arendamisele, isikupärase mõtlemise süvendamisele ning õpilaste sotsiaalsete oskuste rakendamisele muusikalistes tegevustes, kasutades mitmekesiseid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis **lauldakse** nii ühe- kui ka mitmehäälselt (ühislaul), koolikooris kolme- või neljahäälselt. Rakendatakse põhikoolis õpitud **pillimänguoskusi** (Orffi instrumentarium, plokkflööt, 6-keelne väikekannel, akustiline kitarr) ning avardatakse musitseerimisvõimalusi nii individuaalselt kui ka erinevates pillikoosseisudes. **Muusikalise omaloomingu** puhul innustatakse õpilasi loomingulisi ideid ellu viies kasutama nii traditsioonilisi kui ka erinevaid multimeedia vahendeid. **Muusikat kuulates** tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse

väljendamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes teadmiste ja muusika oskussõnavarale. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm) kujundatakse õpilaste isikupärast esinemisostust ja ettevõtlikkust tegevusi planeerides ning korraldades. Silmaringi ja teadmiste avardamiseks käiakse kontsertidel, muusikaetendustel ja õppekäikudel, mida võimalusel seostatakse kursuse teemadega.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: musitseerimist (laulmist, pillimängu, omaloomingut), muusika kuulamist ja muusikalugu, väljendusostust kirjalikes ja suulistes aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja –käikudel. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esnidamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana ning arvestatakse koondhindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse küll numbriliste hinnetega, kuid eriti loovülesannete puhul ning musitseerimisel kasutatakse ka suulist hinnangut. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Õpitulemused

Gümnaasiumi õpitulemused kajastavad õpilase rahuldavat saavutust.

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) *on omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks*; osaleb võimalusel koolikooris ja/või –erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;
- 2) rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; *oskab kuulata ja arvestada kaaslast*;
- 3) on omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ning oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga;
- 4) teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusjooni, olulisemaid žanreid ja vorme ning oskab neid omavahel võrrelda;
- 5) väljendab kuulatud muusika kohta oma arvamust ning võrdleb, analüüsib ja argumenteerib, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;
- 6) oskab leida muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest; oskab koostada referaate, kirjutada esseesid, kontserdiarvustusi, uurimistöid muusikast, kasutades nüüdisaegseid infotehnoloogia võimalusi;
- 7) on tutvunud autorikaitse seadustega ning teadvustab intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi;
- 8) on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; *väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni*.

Gümnaasiumi õppeprotsessi kirjeldus

Kadi Härma, Jaanus Kann, Inge Raudsepp, Anu Sepp, Karolina Sepp, Liivi Urbel

Õpitulemused	Õppesisu	Metoodilised soovitused	Soovitused hindamiseks
MUSITSEERIMINE	Musitseerimine on regulaarne ning järjepidev, moodustades kursuse mahust vähemalt 30%.	Võimalusel toetutakse muusikalisele kirjaoskusele.	Eelistatakse suulist hinnangut.
- On omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks; - rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; oskab kuulata ja arvestada kaaslast; - on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku	Laulmine - Hääle arendamine (diktsioon, hingamine, hääle kõlatugevus, väljenduslikkus); - interpreteteerimine (fraseerimine, teksti mõtte esiletoomine, erinevad võimalused laulude tõlgendamisel, stiilile vastavus); - muusikalise kuulmise arendamine (lauldakse ka vähese ulatusega ning lihtsamaid meloodiaid, eesmärgiga saavutada unisoon; mitmehäälsuse rakendamine); - kultuuritraditsioonide jätkamine (rahvalikud ja isamaalised laulud, rahvalaulud, klassikalised Pillimäng Laulude saatmine või muusikalugu illustreerivate muusikanäidete esitamine.	Diferentseeritud lähenemine: kõikide õpilaste vokaalseid võimeid ja oskusi rakendatakse maksimaalselt. Töötatakse nii ühiselt, rühmades kui ka individuaalselt. Õpilastele pakutakse tunnis esinemisvõimalust, arvestades nende oskuste ja võimetega. Laulude valikul arvestatakse muuhulgas ka õpilaste soovide, laulu päevakohasuse ning võimalusega tekitada arutelu laulu sisu ja sõnumi üle. Rakendatakse muusikakoolis või iseseisvalt instrumente õppivaid õpilasi, võimalusel ka teisi soovijaid. Individuaalne ja rühmatöö.	Positiivse arengu korral suuline tunnustus. Mahukamad ja silmapaistvamad tööd mõjutavad kursusehinnet

<i>kultuuritraditsiooni.</i>	Omalooming Improvisatsiooniline töö, kodus ettevalmistatud tööd.	Kaasmängud laulmisele ja muusika kuulamisele. Individuaalne ja rühmatöö.	positiivselt.
• Osaleb võimalusel koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;	Osalemine kooli muusikaelus Vastavalt võimalustele (solistid, koorid, ansamblid, orkestrid). Esinemine kooli aktustel ja kontsertidel.	Õpetaja püüab leida võimalikult paljudele õpilastele tunnivälist muusikalist rakendust	Kui õpilane on andnud oma panuse kooli muusikaelu edendamise jaoks, arvestatakse seda kursusehinde määramisel.
MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU	Õpilane tutvub erinevate ajastute ja stiilide kultuuriloolise taustaga, nende iseloomulikemate väljendusvahendite, žanride ja tuntumate heliteostega. Püüab neid omavahel võrrelda ning avaldab nende kohta oma põhjendatud arvamust.	Muusika kuulamisel valib õpetaja kvaliteetse esituse ning tutvustab ka teose esitajat. Arvestatakse autorikaitse nõudmistega. Tutvustatakse teose autori elulugu, kui see on vajalik käsitletava teose mõistmiseks. Muusikaloo käsitlemisel keskendutakse ajastu ja žanri iseloomulikumatele tunnustele. Osade muusikalugu illustreerivate teostega tutvutakse musitseerimise teel.	Kontrolltööd, tunnikontrollid, kuulamisseminarid, esseed, arvustused, rühmatööd, ettekanded.

II kursus

On omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ja oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga. Teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusoone, olulisemaid žanreid ja vorme ning oskab neid omavahel võrrelda. *ROMANTISM* - Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Soololaul (Schubert, Schumann, Chopin), instrumentaalsed väikevormid (Chopin, Paganini), programmiline muusika (Berlioz, Liszt, R. Strauss), sümfooniline poeem (Liszt, R. Strauss), lavamuusika: ooper (Verdi, Wagner, Tšaikovski, Mussorgski, Rossini, Puccini, von Weber, Bizet), ballett (Tšaikovski), operett (J. Strauss). Sümfoonilise muusika areng, J. Brahms. Rahvuslike koolkondade teke (Grieg, Sibelius, Smetana, Dvořák), vene muusika koolkond, Võimas rühm. Hilisromantism (R. Strauss, Mahler).

XII klass – muusikaõpetus

Õppe-eesmärgid

Gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) *väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;*
- 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;
- 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi;
- 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

Muusika õpetamisega gümnaasiumiastmes taotletakse tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujundamist ning tunde- ja mõttemaailma rikastamist. Olulisel kohal on musitseerimine: õpilase isikliku suhte teadvustamine ja süvendamine muusikaga – laulmise ja pillimänguga, omaloominguliste katsetuste julgustamine ning toetamine põhikoolis omandatud muusikalist kirjaoskust rakendades. Eriliselt tähtsustatakse ja teadvustatakse ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni. Lähtudes Eesti muusikatradsioonidest ja toetades elukestva muusikaharrastuse teket, on soovitatav planeerida tunniplaani ka koorilaulutunnid ning arvestada seda õpetaja põhikoormuse määramisel.

Erinevate ajastute muusika kuulamise kaudu kujundatakse teadlikku ja kriitiliselt mõtlevat muusikakuulajat ning kontserdikülastajat. Muusikat kuulates ja muusikaloos tutvustatakse eri ajastute väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning arutletakse nende üle.

Kontserdielu elavdamise seisukohalt on otstarbekas koostöö kohaliku muusikakooliga, samuti külalisesinejate kutsumine kooli ja oma õpilastele esinemisvõimaluste pakkumine. Õpilaste silmaringi avardavad ja muusikalist maitset kujundavad õppekäigud kontsertidele, teatritesse ning muusikaga seotud paikadesse: muuseumidesse, stuudiotesse, kõrgkoolidesse jms.

Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilase kujunemist aktiivseks ning iseseisvaks õppijaks, kes arvestab kaaslast ning väärtustab koostööd;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid infotehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: õppekäigud kontsertidele, teatritesse, muuseumidesse, stuudiotesse, muusikakoolidesse, looduskeskkonda, näitustele, raamatukogudesse jne;
- 7) kasutatakse mitmekesisist ja tänapäevast õppemetoodikat;

- 8) planeeritakse tunniplaani osana koorilaulutunnid;
- 9) leitakse võimalusi tunniväliste muusikaringide tegevuseks (solistid, ansamblid, orkestrid jm);
- 12) arvestatakse võimalusel õpilaste valikutega/ettepanekutega õppetöö kavandamisel ning kaasatakse õpilasi erinevate ürituste korraldamisel.

Gümnaasiumi õppetegevused on:

- 1) ühe- ja mitmehäälne laulmine;
- 2) vokaalsete võimete kujundamine;
- 3) muusika kuulamine, vestlused/arutelu ja kirjalikud tööd muusikast;
- 4) teadmiste ja muusikalise kirjaoskuse rakendamine musitseerimisel ja muusika kuulamisel;
- 5) iseseisva muusikalise eneseväljenduse ja esinemisoscuse toetamine ning soodustamine;
- 6) pillimängu rakendamine musitseerides;
- 7) õppekäigud (sh virtuaalsed).

Gümnaasiumis pööratakse tähelepanu individuaalsete oskuste arendamisele, isikupärase mõtlemise süvendamisele ning õpilaste sotsiaalsete oskuste rakendamisele muusikalistes tegevustes, kasutades mitmekesiseid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis **lauldakse** nii ühe- kui ka mitmehäälset (ühislaul), koolikooris kolme- või neljahäälset. Rakendatakse põhikoolis õpitud **pillimängu**oskusi (Orffi instrumentarium, plokkflööt, 6-keelne väikekannel, akustiline kitarr) ning avardatakse musitseerimisvõimalusi nii individuaalselt kui ka erinevates pillikoosseisudes. **Muusikalise omaloomingu** puhul innustatakse õpilasi loomingulisi ideid ellu viies kasutama nii traditsioonilisi kui ka erinevaid multimeedia vahendeid. **Muusikat kuulates** tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse väljendamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes teadmistele ja muusika oskussõnavarale. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm) kujundatakse õpilaste isikupärast esinemisoscust ja ettevõtlikkust tegevusi planeerides ning korraldades. Silmaringi ja teadmiste avardamiseks käiakse kontsertidel, muusikaetendustel ja õppekäikudel, mida võimalusel seostatakse kursuse teemadega.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: musitseerimist (laulmist, pillimängu, omaloomingut), muusika kuulamist ja muusikalugu, väljendusoskust kirjalikes ja suulistes aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja –käikudel. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esnidamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana ning arvestatakse koondhindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse küll numbriliste hinnetega, kuid eriti loovülesannete puhul ning musitseerimisel kasutatakse ka suulist hinnangut. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Õpitulemused

Gümnaasiumi õpitulemused kajastavad õpilase rahuldavat saavutust.

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) *on omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks*; osaleb võimalusel koolikooris ja/või –erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;
- 2) rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; *oskab kuulata ja arvestada kaaslasi*;
- 3) on omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ning oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga;
- 4) teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusjooni, olulisemaid žanreid ja vorme ning oskab neid omavahel võrrelda;
- 5) väljendab kuulatud muusika kohta oma arvamust ning võrdleb, analüüsib ja argumenteerib, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;
- 6) oskab leida muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest; oskab koostada referaate, kirjutada esseesid, kontserdiarvustusi, uurimistöid muusikast, kasutades nüüdisaegseid infotehnoloogia võimalusi;
- 7) on tutvunud autorikaitse seadustega ning teadvustab intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi;
- 8) on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; *väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni.*

Gümnaasiumi õppeprotsessi kirjeldus

Kadi Härma, Jaanus Kann, Inge Raudsepp, Anu Sepp, Karolina Sepp, Liivi Urbel

Õpitulemused	Õppesisu	Metoodilised soovitused	Soovitused hindamiseks
MUSITSEERIMINE	Musitseerimine on regulaarne ning järjepidev, moodustades kursuse mahust vähemalt 30%.	Võimalusel toetutakse muusikalisele kirjaoskusele.	Eelistatakse suulist hinnangut.
- On omandanud valmisoleku muusikaliseks tegevuseks; - rakendab oma võimeid ja oskusi muusikalistes tegevustes, kasutades omandatud muusikateoreetilisi teadmisi; oskab kuulata ja arvestada kaaslas; - on laulupeo traditsiooni austaja ja edasikandja laulja, tantsija, pillimängija või muusikateadliku publikuna; väärtustab ühislaulmist kui rahvuslikku	Laulmine - Hääle arendamine (diktsioon, hingamine, hääle kõlatugevus, väljenduslikkus); - interpreteteerimine (fraseerimine, teksti mõtte esiletoomine, erinevad võimalused laulude tõlgendamisel, stiilile vastavus); - muusikalise kuulmise arendamine (lauldakse ka vähese ulatusega ning lihtsamaid meloodiaid, eesmärgiga saavutada unisoon; mitmehäälsuse rakendamine); - kultuuritraditsioonide jätkamine (rahvalikud ja isamaalised laulud, rahvalaulud, klassikalised	Diferentseeritud lähenemine: kõikide õpilaste vokaalseid võimeid ja oskusi rakendatakse maksimaalselt. Töötatakse nii ühiselt, rühmades kui ka individuaalselt. Õpilastele pakutakse tunnis esinemisvõimalust, arvestades nende oskuste ja võimetega. Laulude valikul arvestatakse muuhulgas ka õpilaste soovide, laulu päevakohasuse ning võimalusega tekitada arutelu laulu sisu ja sõnumi üle.	Positiivse arengu korral suuline tunnustus.
	Pillimäng Laulude saatmine või muusikalugu illustreerivate muusikanäidete esitamine.	Rakendatakse muusikakoolis või iseseisvalt instrumente õppivaid õpilasi, võimalusel ka teisi soovijaid. Individuaalne ja rühmatöö.	Mahukamad ja silmapaistvamad tööd mõjutavad kursusehinnet

<i>kultuuritraditsiooni.</i>	Omalooming Improvisatsiooniline töö, kodus ettevalmistatud tööd.	Kaasmängud laulmisele ja muusika kuulamisele. Individuaalne ja rühmatöö.	positiivselt.
• Osaleb võimalusel koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes ja kohalikus muusikaelus;	Osalemine kooli muusikaelus Vastavalt võimalustele (solistid, koorid, ansamblid, orkestrid). Esinemine kooli aktustel ja kontsertidel.	Õpetaja püüab leida võimalikult paljudele õpilastele tunnivälist muusikalist rakendust	Kui õpilane on andnud oma panuse kooli muusikaelu edendamise jaoks, arvestatakse seda kursusehinde määramisel.
MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU	Õpilane tutvub erinevate ajastute ja stiilide kultuuriloolise taustaga, nende iseloomulikemate väljendusvahendite, žanride ja tuntumate heliteostega. Püüab neid omavahel võrrelda ning avaldab nende kohta oma põhjendatud arvamust.	Muusika kuulamisel valib õpetaja kvaliteetse esituse ning tutvustab ka teose esitajat. Arvestatakse autorikaitse nõudmistega. Tutvustatakse teose autori elulugu, kui see on vajalik käsitletava teose mõistmiseks. Muusikaloo käsitlemisel keskendutakse ajastu ja žanri iseloomulikumatele tunnustele. Osade muusikalugu illustreerivate teostega tutvutakse musitseerimise teel.	Kontrolltööd, tunnikontrollid, kuulamisseminarid, esseed, arvustused, rühmatööd, ettekanded.

III kursus

EUROOPA MUUSIKA 20. SAJANDIL

14 tundi

Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Massikultuur vs kõrgkultuur. Impressionism (Debussy, Ravel), Kuuik, ekspressionism (Schönberg, Berg, Webern), neoklassitsism (Stravinski, Prokofjev, Šostakovitš, Honegger, Orff). Ülevaade 20. sajandi II poole stiilidest ja tendentsidest (minimalism, serialism, uustonaalsus, sonorism, aleatoorika, elektronmuusika, ekletitsism vm; heliloojad J. Cage, P. Boulez, S. Reich, P. Glass, Stockhausen; õpetaja valikul keskendutakse paarile stiilile ja heliloojale).

EESTI MUUSIKA

16 tundi

Varased teated eesti muusikast. Reformatsioon Eestis, muusika linnades 16. , 17. ja 18. sajandil. Esimesed laulukoorid 19. sajandil, laulupeod, 19. sajandi lõpu ja 20. sajandi aõlguse muusika. Rahvuslike traditsioonide rajajad eesti koorimuusikas, instrumentaalmuusikas, lavamuusikas. Hermann, Saebelmann, Saebelmann-Kunileid, Härma, Tõrnpu, Tobias, Saar, kreek, A. Kapp, Ernesaks, E. Kapp, Tubin, Rääts, Tamberg, Tormis, Pärt, Sumera, Sisask, Tüür, Tulve.

JAZZ-JA POPMUUSIKA

3 tundi

Jazz muusika, popmuusika ülevaateline kursus põhikooli õpikute põhjal.

X – XII klass – kunstiajalugu

Tallinna Prantsuse Lütseumi gümnaasiumi kunstiajaloo kursused on kavandatud terviklikult läbi kolme gümnaasiumi õppeaasta. Kõige tähtsamad põhimõtted on uue sidumine olemasolevate teadmiste ja oskustega, õpitu üle kordamine ja samale sisule eri vaatenurkadest lähenemine.

Tallinna Prantsuse Lütseumis on kunstiajaloo kursused kavandatud **10. ja 11. klassis** kronoloogilist printsiipi järgides. 10. klassis toimuvad loovülesannetega pikitud loengud teemade 1-19 (vt siin ja edaspidi õppesisu) ulatuses ning moodsa kunsti osa käsitletakse õpilaste ettekannetena. 11. klassis alustatakse nõ lõpust ja käsitletakse teemasid lähtudes põhimõttest lähemalt kaugemale. 11. klassis on suurem osakaal praktilistel ja loovülesannetel, kuna 20. sajandi kunsti mõistmiseks on mõistlik kasutada tunnetuslikku ja loovat lähenemist. 11. klassis toimuvad õpilaste ettekanded teemade 15-8 ulatuses. Teemade valikul ja raskuspunkti seadmisel, praktilise töö ja teooria vahelise tasakaalu leidmisel arvestatakse konkreetse klassikollektiivi eripära ja varasemate kogemustega. Sellise lähenemisega saavutatakse ka olukord, kus olulisemad kunstinähtused saavad käsitletud korduvalt, mis aitab kaasa teadmiste ja oskuste kinnistamisele.

12. klassis õpitakse kunstiajalugu temaatilisest vaatenurgast lähtuvalt. Tähelepanu all on maailma kunstiajalooos enim kujutatud teemad Vanast ja Uuest Testamendist ning antiikmütoloogiast. Peaasjalikult kasutatav narratiivne õpetamismeetod on põimitud diskussiooniga. Narratiivne meetod on inimkonna ajaloos vanim ja õigustab ennast igal ajastul. 12. klassi kunstiajaloo kursuses on lõimitud kunstilugu, mütoloogia, kirjandus, usundiõpetus, filosoofia, psühholoogia, ajalugu ning ühiskonnaõpetus. 12. klassis korraldatakse veelkord üle eri ajastute olulisemad stiilitunnused, kuid veelgi olulisem on arutlemine ajatute lugude sisu, nende kirjanduses, kunstis ja elus esinemise ja kordumise, kunstisümbolite püsimise ning muutumise üle.

Õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- seostab kunsti arengusuundi ja ilminguid ühiskonnaelu korralduse, religiooni, teaduse, tehnoloogia jm mõjudega; on salliv kultuurierinevuste suhtes;
- tunneb visuaalse kultuuri kui valdkonna ülesehitust ja seoseid peamiste tegevusalade tasandil (kunst, arhitektuur, disain, visuaalne kommunikatsioon jne);
- märkab ning mõistab kunsti ja visuaalkultuuri mõjusid ühiskonnale ning keskkonnale nii ajaloos kui ka tänapäeval;

- võrdleb ja analüüsib kunstiteoseid, otsides neis vastava ajastu temaatikat, sõnumeid ning visuaalset vormikeelt; iseloomustab üldjoontes kunstiteoste ajalist ja stiililist kuuluvust;
- tõlgendab ning analüüsib nüüdiskunsti teoseid ja erinevaid teostusviise (nt maal, installatsioon, video, kohaspetsiifiline kunst) ning märkab nüüdiskunsti seoseid teiste valdkondadega (nt meedia, reklaam, poliitika)
- väärtustab uuenduslikku, inimsõbralikku ja keskkonnasäästlikku arhitektuuri ja disaini; analüüsib ning võrdleb esemelise keskkonna ja visuaalse kommunikatsiooni ilminguid;
- püstitab iseseisvalt loomingulisi ja uurimisülesandeid ning otsib neile lahendusi, arendades kontseptsioone ja kavandades teoseid;
- rakendab oma ideede väljendamiseks sobivaid visuaalseid jm kunstilisi väljendusvahendeid ning tehnilisi töövõtteid ja -vahendeid; oskab ning julgeb eksperimenteerida;
- on oma loovates lahendustes eetiline, mõistab kunstniku vastutust; arvestab keskkonnaja kultuuripärandi kaitse nõudmisi;
- esitleb oma loomingut ja uurimistulemusi, kasutades ainealast terminoloogiat.

Õppesisu

Õppesisu põhineb gümnaasiumi riiklikul õppekaval:

Kunsti ajalugu ja muutuv olemus

1. **Kunsti roll eri ajastutel. Miks on kunsti läbi aegade loodud ja vajatud? Miks kunstajalugu õppida ja kunstiga tegeleda?**
2. **Kunstiliigid.** Arhitektuur, maalikunst skulptuur – nende alaliigid, jt põhimõisted st kunstisõnavara. Kunstiteoste analüüsi ja tõlgendamise erinevad meetodid (nt vormiline, märgiline, sotsiaalne).
3. **Kunsti tekkimine.**
4. **Vanimad kõrgkultuurid.** Mesopotaamia.
5. **Vanimad kõrgkultuurid.** Egiptus.
6. **Antiikaja kunst.** Vana-Kreeka.
7. **Antiikaja kunst.** Vana-Rooma.
8. **Keskaja kunst.** Romaani stiil.
9. **Keskaja kunst.** Gooti stiil. Kunst ja religioon.
10. **Renessanss.** Vararenessanss.
11. **Kõrgrenessanss.** Inimesekeskse maailmapildi kujunemine. Kunst ja teadus. Trükikunsti leiutamine.
12. **Barokk.** Kunst kiriku ja valitsejate teenistuses.

13. Madalmaade barokk.
14. **Klassitsism.** Antiikpärandi mõju ja valgustusajastu ideed.
15. Sama sajand, erinevad vaated. **Romantism.** Mäss korra vastu. **Realism.** Tõearmastus.
16. **Juugend.** Tervikliku stiili taotlus.
17. **Kunsti muutumine. Kunst moderniseeruva ajastul.** Usk ühiskonna ja kunsti progressi. Tehnoloogia ja linnastumise võidukäik. Fotograafia ja illustreeritud ajakirjanduse levik ning mõju kunsti muutumisele.
18. Impressionism,
19. Postimpressionism,
20. Fovism, ekspressionism,
21. Futurism, kubism, konstruktivism,
22. Funktsionalism,
23. Dada, sürrealism. Isikuvabaduse manifestatsioon.
24. Kunst totalitaarsetes riikides: sotsialistlik realism, natsionaal-sotsialistlik kunst.
25. Abstraksionism Puhas kunst väljaspool elu: abstraktne ekspressionism, minimalism, opkunst jne. Kunst ja sotsiaalsed liikumised.
26. Abstraktne *versus* figuratiivne kunst.
27. Popkunst. Hüperrealism. Igapäevaelu tungimine kunsti.
28. *Happening*, kehakunst, maakunst. Kontseptualism, idee kui kunst. Kunstiteose kui objekti kadumine. Kunstiliikide piiride hajumine.
29. Postmodernistlik kunst. Mäng minevikuga, tsitaat, remiks, paroodia. Sotsiaalkriitiline kunst. Kunstnike ja vaatajate koostöö. Kollektiivsus ja anonüümsus kunstis.
30. Kunstimeediumide paljusus. Maalikunst. Installatsioon. Fotokunst. Videokunst. *Performance*. Kunst linnaruumis. Interaktiivne meediakunst. Netikunst.
31. **Keskkond. Disain.** Inimsõbraliku ja turvalise elukeskkonna loomine: linnaplaneerimine, arhitektuur, maastikuarhitektuur, tootedisain, graafiline disain jne. Disainimine kui probleemilahendus. Erinevad vaatenurgad: funktsionaalsus ja esteetika, eetiline ja kultuuriline sõnum. Innovatsioon ning keskkonnateadlikkus disainis ja arhitektuuris.
32. **Visuaalne meedia.** Meediakeskkond. Meediatarbija kui mõjutaja ja mõjutatav. Erinevad suhtluskeskkonnad. Väljendusvahendid visuaalses kommunikatsioonis. Muinsus- ja keskkonnakaitse ning autoriõiguste probleemistik.

Ainenõuded

Õpetaja

- Annab edasi ainealased teadmised ja oskused
- Alustab ja lõpetab tunni
- Tagab tunnis õppetööks vajaliku distsipliini
- Tunnustab õpilaste individuaalsust, erinevaid võimeid ning vaateid
- Teatab õpilastele tunni alguses tunni teema ja eesmärgi
- Teavitab õpilasi arvestuslike tööde toimumisest vähemalt 1 nädal ette
- Korraldab konsultatsioone selleks soovi avaldanud ja registreerunud õpilastele
- Võimaldab järele vastata või mitterahuldavat arvestuslikku hinnet parandada kahe nädala jooksul pärast hinnete selgumist

Õpilane

- Töötab tunnis kaasa, et omandada täies ulatuses nõutavad teadmised ja oskused
- Sooritab kokkulepitud ajal arvestuslikud tööd,
- Õpilasel on õigus järele vastata põhjusega puudumisel või parandada mitterahuldavat arvestuslikku hinnet kahe nädala jooksul pärast hinnete selgumist
- Puudumine ei vabasta teadmiste ja oskuste omandamisest
- Kui õpilane on puudunud rohkem kui 50% õppeperioodi ainetundidest on õpetajal õigus määrata arvestus kogu perioodi materjali kohta
- Õpilane hoiab korras klassi ja oma töökoha, ning vastutab tunnis tema kasutuses oleva õppematerjali eest
- Praktilise töö tundides kasutab ettenähtud töömaterjale ja vahendeid

Hindamine

Kokkuvõttev hindamine toimub õppeaasta lõpus arvestuslike hinnete põhjal

Arvestuslik hindamine

- **Kontrolltöö/ test**

- "5" – 90%
- "4" – 75%
- "3" – 50%
- "2" – 25 %

➤ **Kunstiteose/ näituse analüüsi** esitab õpilane lähtuvalt õpetaja poolt antud ülesandest
"väga hea-5"

- töö vastab teemale ning lähtub etteantud tööjuhendist
- Õpilane on omandanud teadmised ja oskused õpetaja seatud eesmärgi piires
- Töö on loominguline, sisaldab oma arvamust või individuaalset lähenemist
- töö vormistus vastab nõuetele
- Töö valmib etteantud aja piires

"hea-4"

- Eelpool toodud nõuded avalduvad vähem või on üks neist rahuldav

"rahuldav-3"

- Vähemalt kolm eelpool toodud nõuetest on täidetud rahuldavalt

"puudulik-2"

- Kõik eelpool toodud nõuetest avalduvad puudulikult
- Töö on esitamata

➤ **Praktiline töö**
"väga hea-5"

- Õpilane kasutab ettenähtud töövahendeid
- Kunstitöö vastab teemale
- Õpilane on omandanud tehnilised oskused õpetaja seatud eesmärgi piires
- Kunstitöö on loominguline ja meeoleukas
- Töö valmib etteantud aja piires

"hea-4"

- Eelpool toodud nõuded avalduvad vähem või on üks neist rahuldav

"rahuldav-3"

“puudulik-2”

- Vähemalt kolm eelpool toodud nõuetest on täidetud rahuldavalt

“nõrk-1”

- Kõik eelpool toodud nõuetest avalduvad puudulikult

- Õpilane viibib tunnis kuid ei tööta kaasa